

ZYCIE NOWOGRÓDZKIE

PISMO POŚWIĘCONÉ SPRAWOM ZIEMI NOWOGRÓDZKIEJ.

Wychodzi codziennie.

Adres: Redakcji i Administracji
NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja Nr. 1.
Telefony Nr. 75, 100
CZYNNĄ CODZIENNIE z wyjątkiem świąt
od godz. 11 rano do godz. 2 w nocy.

CENA PRENUMERATY miesięcznie . 2.40

CENA OGŁOSZEŃ: przed tekstem 40 gr., w tekście (przed kłódką) 50 gr., za linijką 20 gr., za milimetr jednostronny, drobne za wyraz 10 gr., posady i prace poszukiwane po 5 gr. za wyraz. Fantazyjne i tabele o 50% drożej.

Po zamachu

Wstrząsający zamach na osobę króla Wiktora Emanuela, skutkiem którego poniosło śmierć 18 osób a kilkadziesiąt osób odniosło cięższe i cięższe rany — dowiodł, że agitacja wyrotowa, nie zaspia.

Zapuciła ona wszędzie swe korzenie i działając z ukrycia usiłuje rozsadzić strukturę dzisiejszych społeczeństw.

Zamach medjolański nie jest aktem zemsty, bo jak wiadomo, za bieg polityki włoskiej jest raczej Il Duce, aniżeli król Wiktor Emanuel, odpowiedzialny.

Zamach ten jest; raczej demonstracją. Ale powinien stać się przestrożą dla tych wszystkich, którzy niedoceniają niebezpieczeństwa agitacji komunistycznej dążącej wszelkimi sposobami do wywołania zamętu.

Tak dzwienne się zbiegło, że równocześnie w dalekiej słonecznej Japonii wykryte zostało sprzyśnięcie komunistyczne na życie mikada, i w parę dni później zamach na placu Juliusza Cezara w Medjolanie. Nie jest przypadkowy zbieg okoliczności.

Zestawienie tych wypadków dowodzi, że Sowiety mimo pozornie polityki pojednawczej w stosunku do państw kapitalistycznych nie wyrzekły się swej myśli wywołania rewolucji światowej i rozszerzenia tą drogą wpływów rosyjskich.

Dzisiaj wprawdzie byłoby przedwczesnym sądzić, kto ponosi bezpośrednią odpowiedzialność za zamach medjolański, ani też jaki konkretny cel przyświecał zamachowcom.

Dochożenia niewątpliwie wykazują, kto i w jakim celu zamachu dokonał, ale dziś już stwierdzić należy, że niebezpieczeństwo agitacji wyrotowej nie minęło. Tembardziej nie minęło dla nas, gdzie zarówno stosunki gospodarcze jak i różnorodność elementów agitacji tę znacznie ułatwiają. Tem większa też czujność wskazana jest u nas. I nie dość na tem, że władze będą pilnie strzegły istniejącego porządku strzegó go musi przedewszystkiem samo społeczeństwo, wszelkiej robotcie zlej i wyrotowej energicznie się przeciwstawiać. W wypadku tym nigdy zawiele ostrożności.

Nie wolno nam zapomnieć, że żyjemy w warunkach wyjątkowo trudnych, że leży przed

nam ogrom pracy organizacyjnej i gospodarczej. My nie krocymy jeszcze po utartych drogach rozwoju, ale wydeptywać musimy nasze ścieżki wśród manowców, to też społeczeństwo polskie tem większego potrzebuje spokoju, tem większego potrzebuje spokoju, tem większego potrzebuje spokoju, aby praca jego nie poszła na marne.

Zamach medjolański powinien zatem stać się dla wszystkich przestrożą i podniętą do ześrodkowania wszystkich dążeń

i skupienia wszystkich sił około jednego celu.

Crujność społeczeństwa, jego wytrwała i wyczerpująca praca — zapewni całość i byt państwu. Nie należy zapominać, że groźba agitacji wyrotowej zmniejszy się znacznie jeśli społeczeństwo nie będzie biernie patrzyło na jej objawy.

Tepli należy w zarodku zło — bo gdy się rozrośnie, zniszczyć może podwaliny państwowości polskiej.

Zaufanie zagranicy Propozycja pożyczek

(Telefoniem od własnego korespondenta z Warszawy)

W związku z przyjazdem do Warszawy generalnego dyrektora Bankers Trustu, Tilly'ego, poza kwestią inwestycji kolejowych przedmiotem jego rozmów z miarodajnymi czynnikami rządowymi, będzie całokształt projektów pożyczkowych. Ministerstwo Skarbu wypracowało już dokładny plan pożyczek, które zostaną przedłożone p. Tilly'emu

Pożyczka kolejowa będzie nosiła charakter wybitnie inwestycyjny i obliczona ona jest na 7 do 8 lat w tyłuż ratach. Ogólna suma inwestycyjnych pożyczek wynosi 80—100 milionów dolarów.

Ze strony amerykańskiej kładą nacisk na inwestycje, opracowane przez Ministerstwo Komunikacji.

Po inwestycjach kolejowych rządowy projekt przewiduje projekty pożyczek municypalnych i rolnych.

Polęgają one na projekcie planowanej ich zagranicą przez wyżej wymienione amerykańskie domy bankowe w listach za-

stawnych ziemskich i obligacjach komunalnych. Byłyby to obligacje Banku Gosp. Krajowego, wystawione na podstawie pożyczek udzielonych samorządom i Państwowemu Banku Rolnego udzielających rolnictwu. W każdym razie uznać należy już z góry za znacznie korzystniejsze plasowanie na rynkach zagranicznych obligacji rolnych. Pożyczki udzielane rolnictwu spowodowałyby bowiem wzrost eksportu i zwiększyły dobrobyt w kraju. Wedle bowiem wskazań rzeczoznawcy amerykańskiego p. Deveya, dobrobyt Polski jest uzależniony od rozwoju gospodarstwa rolnego.

Pożyczki komunalne nie mogą mieć charakteru pożyczek reatowanych, gdyż byłyby przeznaczane na budowę gmachów jako to: szkół, szpitali i t. p.

Rokowania ze strony polskiej prowadził będzie p. min. skarbu Czechowicz w otoczeniu wyższych urzędników ministerstwa skarbu dyr. Batańskiego i rady Woytkiewicza.

Rokowania polsko-czeskie w sprawie waloryzacji taryfy celnej.

WARSZAWA (tel. wł.) 13.IV. Jutro przybywa do Warszawy delegacja czeskosłowacka pod przewodnictwem rady Friedma-

na, celem wznowienia rokowań w sprawie waloryzacji polskiej taryfy celnej.

Olbrzymi pożar

(telefoniem od własnego korespondenta)

Spłonęło 31 gospodarstw. — Jedna osoba zginęła w płomieniach

Wczoraj w godzinach popołudniowych wybuchł we wsi Łyntupy, gm. sobotnickiej, pow. lidzkiego, gwałtowny pożar, który wskutek silnego wiatru szybko się rozszerzył.

W przeciągu kilku godzin ogień objął 31 gospodarstw (w tem 28 stodoł) z całym dobytkiem, inwentarzem żywym i martwym.

Akcja ratunkowa była szale-

nie utrudniona, wobec braku najprymitywniejszych narzędzi przeciwpożarowych.

W płomieniach jedna osoba poniosła śmierć, a kilka zostało poparzonych.

Przewidywane obliczenia wykazują straty na sumę około 400 tysięcy złotych.

Pożar powstał wskutek nieostrożnego obchodzenia się z ogniem.

Komunisty niemieccy oskarżają Mussoliniego o zamach na króla Emanuela

BERLIN (tel. wł.) 13.IV. Tutejsze pisma komunistyczne „Rothé Fahne” i „Weit am Abend” wyraźnie oskarżają premiera Mussoliniego o zamach na króla Wiktora Emanuela. Jako powód zamachu podają próby Mussoliniego sterroryzowania króla celem wymuszenia podpisania projektu nowej ustawy skierowanej przeciwko komunistom.

Pisma te dodają, iż od dłuższego już czasu pomiędzy rodziną królewską, a Mussolinim panowały niezwykle napięte stosunki, a w ostatnich czasach Mussolini dążył do przeprowadzenia swych planów w polityce zagranicznej.

Rewelacje te prasy komunistycznej wywołały w Berlinie olbrzymie wrażenie.

WIEDEN (tel. wł.) 13.IV. „Vorwärts” zamieszcza dłuższy artykuł w którym usiłuje skierować podejrzenie na Mussoliniego inspirowanie zamachu na króla Wiktora Emanuela.

W artykule tym przypomina następujące fakty: Po zamachu na króla Humberta w 1900 r. znalazł się jeden z przywódców stronnictwa radykalnego, który pochwałił czyn ten, za co został skazany na pół roku więzienia. Drugi fakt miał miejsce w 1911 r. po nieudanych zamachu na króla Wiktora Emanuela; rozważano wówczas na posiedzeniu zarządu stronnictwa radykalnego wniosek członka zarządu, z zawodu murarza, wysłania depeszy gratulacyjnej. Przeciwko temu wnioskowi wystąpił jeden z przywódców stronnictwa dowodząc, iż „zamachy należą do niebezpieczeństw zawodu królewskiego, tak jak dla zawodu murarza, stanowi niebezpieczeństwo runięcie z rusztowania” — zdanie to przeważało.

W obu tych wypadkach tym jednym z przywódców stronnictwa radykalnego był Benito Mussolini.

Policia medjolańska wiedziała o zamachu

MEDJOLAM (PAT.) 13.IV. Wczoraj młodzież faszystowska usiłowała demonstrować przed konsulatem Sowieckim. Policja włoska nie dopuściła do demonstracji.

Według pism medjolańskich, zamach na króla Wiktora Emanuela był dziełem szeroko rozgałęzionego sprzyśnięcia. Według tych pism policja medjolańska została na kilka dni przed wykonaniem zamachu powiadomiona o nim listem anonimowym.

Śledztwo i kondolencje

RZYM (tel. wł.) 13.IV. Dziś ponownie zaprzeczono o przygotowywaniu zamachu na życie Mussoliniego.

„Berner Tageblatt” podaje mimo tych zaprzeczeń, że zamach na Mussoliniego przygotowany był w ubiegłą niedziele.

WIEDEN (tel. wł.) 13.IV. Pisma wiedeńskie stwierdzają, że poza granicę Włoch nie przedostają się żadne wiadomości o przebiegu śledztwa. Władze włoskie odmawiają wszelkich wyjaśnień dotyczących szczegółów zamachu.

RZYM (PAT.) 13.IV. Mussolini na wiadomość o zamachu na

życie króla Wiktora Emanuela wydał ostre zarządzenia przeciw zamachowcom.

W kołach watykańskich wiadomość o zamachu wywołała piorunujące wrażenie.

WARSZAWA, (tel. wł.) 13.IV. Dziś udał się do poselstwa włoskiego w Warszawie celem złożenia gratulacji z powodu szczęśliwego ocalenia króla Wiktora Emanuela — imieniem Prezydenta Rzeczypospolitej rad a Markowski i im. prezesa Rady Ministrów p. Józewski i imieniem ministra Spraw Zagranicznych p. Czesław Andrych.

Niebywały huragan szalał dzisiejszej nocy.

Nad całą Polską, a szczególnie Ziemiąmi Wschodnimi dał silny wiatr, który w godzinach wieczornych przeszedł w olbrzymi huragan wyrządzając wiele szkód.

Między innymi w okolicy Wsieluba, huragan złamał przydrożne drzewo, które padając zerwało druty telefoniczne po-

wodując dłuższą przerwę w komunikacji telefonicznej.

Również z innych miejscowości naszego województwa sygnalizują nam o szkodach wyrządzonych przez huragan.

W okolicach Wilna wiatr zerwał dachy z kilku chat, powyrwał drzewa i porzywał połączenia telefoniczne.

Jak i kiedy odbędą się wybory do gminnych rad żydowskich

W związku z rozporządzeniem Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, p. Wojewoda zarządził na terenie całego województwa wybory do żydowskich gmin wyznaniowych. Na terenie województwa nowogródzkiego funkcjonować będą 19 gmin wyznaniowych, w tym 17 gmin malych i 2 gminy wielkie, a to w Baranowiczach i Stolinie.

Zdobycie Atlantyku Tryumf ludzkiego geniuszu

NEW-YORK. (tel. wł.). 13.IV. Dziś o godz. 8 min. 45 na lotnisku Mitchell z przelotem New-Yorkiem wylądował samolot niemiecki „Bremen” wiozący na swym pokładzie kpt. pilota Kohla, barona Neunfelda i szefa lotnictwa irlandzkiego Fitzmaurice'a.

Po nieudanym zamachu komunistycznym w Japonii

TOKIO. W Seulu, oraz innych miastach na Korei aresztowano przeszło 400 komunistów. Jednocześnie rozwiązano organizację rewolucyjną „Młoda Korea”. W całej Japonii masowo aresztowania komunistów. W Tokio aresztowano wielu studentów.

Konferencja banków emisyjnych

PARYZ. (PAT). Wczoraj rozpoczęła się w Paryżu pod przewodnictwem jednego z dyrektorów banku Francuskiego p. Quenesny konferencja przedstawicieli banków emisyjnych Anglii, Austrii, Belgii, Czechosłowacji, Holandii, Niemiec, Norwegii, Szwajcarii, Szwecji i Włoch. Sowiecki Gosbank, który otrzymał również zaproszenie, odmówił wzięcia udziału w konferencji.

Oryginalny proces w Kijowie

Młodzież bolszewicka na ławie oskarżonych. Wśród wielu niesamowitych wydarzeń w życiu Z. S. S. R. zasługuje na uwagę toczyący się obecnie w Kijowie proces „Związku dekadentów-chuliganów”. Jest to wielce interesujący przyczynek do charakterystyki stanu psychicznego pewnych kół młodzieży, które popadły w całkowitą anarchię moralną.

Wiadomości sportowe I Kongres Sportowy Kobiet w Warszawie

W dniach 14 i 15 kwietnia obradować będzie w Warszawie I Kongres dla Spraw Sportu i Wychowania Fizycznego Kobiet. Protokurator nad Kongresem objął Marszałek Józef Piłsudski, poatem w skład Komitetu honorowego wchodzi: marszałkowska Piłsudska, minister Oświaty, minister Spraw Wewnętrznych, dyrektor Państw. Urzędu W. F. i P. W., wojewoda warszawski i prezydent m. Warszawy.

Wyjazd kawalerzystów polskich

W dniu wczorajszym wyjechała do Nicei ekipa polskich kawalerzystów na wielkie międzynarodowe konkursy hipiczne. Ekipa wyjechała w następującym składzie: pułk. K. Rommel (konie „Donesse” i „Oberek”), mjr. Dobrzański, „Zefir” i „Anda”, rtm. Królikiewicz (Dream i Markiza), pr. Szosland (Ali i Laskawy Pan), por. Zgorzelski (Ladna i Lesqin), por. Salega (Nella i Basia), por. Pieczyński (Powler Puff i Nella II), por. Gzowski (Jaskrawy Milord).

W Wilnie otwarta będzie największa klinika oczna w Polsce

Dnia 22 b. m. odbędzie się w Wilnie otwarcie największej w Polsce kliniki ocznej Uniwersytetu im. Stefana Batorego. Dyrektorem tej kliniki był dotychczas marszałek Senatu prof. Szymański. Otwarcie zapowiada się niezwykle uroczyste, zaproszenia bowiem otrzymali profesorem polscy i zagraniczni.

Nowe przepisy o przyjęciu do gimnazjów

Min. Oświecenia przesłało do opinii kuratorów okólnik w sprawie przepisów o przyjmowaniu uczniów do gimnazjów. Okólnik poza wyszczególnieniem szeregu załączników, które uczeń zapisujący się do gimnazjum musi posiadać, omawia wiek przepisowy dla młodzieży wstępującej do kl. I (9 i pół lat minimum — 12 maximum), oraz podaje szereg uwag, dotyczących zakresu egzaminu wstępnego.

Nowy typ. czeków P. K. O.

Pocztowa Kasa Oszczędności wprowadziła z początkiem r. b. nowy typ czeków kasowych i przekazowych. Termin przyjmowania w kasach P. K. O. czeków dawnego typu upływa z dn. 30 kwietnia r. b. i nie zostanie przedłużony.

Co słychać nowego?

14 Sobota. Wschód słońca: 4.23. Zachód: 6.16. Długość dnia 13 godzin 53 min.

Posiedzenie Stowarzyszenia Urzędników Państwowych

Dnia 19 b.m. o godz. 19-tej odbędzie się w sali ractybu Urzędu Wojewódzkiego zebranie informacyjne Koła Stowarzyszenia Urzędników Państwowych. Zebranie jest zwołane w związku z wyjazdem del. Koła S.U.P. p. nac. H. Bogatkowskiego najazd delegatów S.U.P., który odbędzie się w Warszawie.

Wesoło będzie dziś w „Ognisku”

Nadzwyczaj ruchliwa Nowogródzka Sekcja Kolonii Letniczej T-wa Przeciwozbrojenia urzędu w dniu dzisiejszym w salach „Ogniska” Czarną Kawę z produktami artystycznymi i tańcami na rzecz kolonii letniczej dla dzieci i młodzieży.

Z życia akademików powiatu nowogródzkiego

Kolo Powiatowe Związku Akademików Woj. Nowogródzkiego i b. z. Mińskiej urzędziło dn. 11 b.m., w sali Nowogródzkiej Straży Ogniowej, amatorskie przedstawienie na rzecz związku.

Odegrane zostały „Kawalerkie mieszkanki” farsa Gella, oraz „Bajka o królowie, pasturku i rybczu”. Całość udała się bardzo dobrze, szczególnie Bajka, sztuka miła i nastrojowa odegrana została naprawdę umiejętnie.

Młodzi aktorzy i aktorki osiągnęli zupełny sukces, grając z zacięciem, przejęciem się i pewnością siebie. Role odtworzone z wielką starannością. Bardzo opiekująco zapowiada się również kwartet, który w przerwie wykonał kilka utworów m. inn. „Dobranoc”, „Róż” itd. Uznaniem dla młodzieży należy się tem większe, że rozporządzała ona zbyt małą ilością czasu w okresie ferii świątecznych do przygotowania się.

Wieczornica świąteczna Stow. Mł. Polsk. w Słonimie

W dniu 10 kwietnia r. b. staraniem Stow. Młod. Polsk. Żeńskiej w naszym mieście odbyła się przedmowa Wieczornica, uroczona występem p. Reginy K. uczennicy Wyższej Szkoły Muzyki w Wilnie, oraz śpiewem druhim Stowarzyszenia. Młoda wirtuozka z prawdziwym talentem odegrała parę utworów na fortepianie, poczem hoże drużyna odpiewała chórem kilka piosenek. Następnie młodzież zabrała się w gry Towarzystwa na sali, poczem tańce: mazur, polka, walc z figurami i kręki wiał, następowały prawie bez przerwy po sobie, z prawdziwym polskim animizmem. Zabawa zakończyła się wreszcie ze względu na „jużniejszy dzień pracy”.

Powiększenie kapitału obrotowego Komunalnej Kasy Oszczędnościowej pow. Nieświeskiego

Urząd Wojewódzki zatwierdził uchwałę Sejmiku Powiatowego w Nieświeżu, upowazniająca Zarząd Komunalnej Kasy Oszczędnościowej pow. Nieświeskiego do wniesienia wniosku do wyso-

Deficyt gminy Szczuczynskiej pokryje podatek wyrównawczy

Gmina Szczuczynska uzyskała od Urzędu Wojewódzkiego zatwierdzenie o ściąganiu podatku wyrównawczego do wysokości 50 proc. w roku 1928-29 na pokrycie deficytu powstałego w ubiegłych latach.

Ważne dla poborowych pow. słonimskiego.

W roku bieżącym w powiecie słonimskim z dniem 1 maja r. b. rozpocznie urzędowanie Komisja Poborowa (r. 1907 i odroczonych z poprzednich lat). Władze administracyjne troszcząc się o wygodę miejscowej ludności projektują urządzenie miejsc, urzędowania Komisji Poborowej, a mianowicie: w Słonimie dla m. Słonima i gmin czerniejskiej, derewień-

Przeгляд koni w pow. słonimskim.

Na terenie powiatu będą urzędowały 2 komisje przeglądowe, a mianowicie Komisja Nr. 1 w gminach byteńskiej, żyrowickiej, dziewiatkowickiej, miżewickiej, czerniejskiej, szydłowickiej i m. Słonimie, Komisja Nr. 2 w gminach: derewna, rohota, kozłowszczyzna, kuryłowie, dereczyń, starawie i kostrowice.

Kronika baranowicka

Nowa placówka

Po trzech latach istotnej wegetacji zostało zlikwidowane T-wo Łowickie w Baranowiczach, którego istnienie ujawniało się jedynie... w prowadzeniu klubu — restauracji. Obecnie na gruzach zlikwidowanego klubu powstało z inicjatywy pana zastępcy starosty Lubańskiego Baranowickie Powiatowe Towarzystwo Łowickie, które powstało sobie za cel główny ochronę i podniesienie zwierzanostu.

Debiut Podkopywaczy

Nie notowany u nas dotychczas sposób okradania przez podkop, zanotowała po raz pierwszy w swych kronikach, cicha bezpretensjonalna Mołczadz, miasteczko gminne pow. baranowickiego. Oto właściciel gospodarstwa Jan Kurbiez jak przystało na troskliwego gospodarza, obszedł swe budynki z dnia 9 na 10 kwietnia.

„Trójka Hultajska”

Podoficerski teatr amatorski 78 pp. odegra w dniu 17 kwietnia w kinie Longinus wodewil w 3 aktach p. t. „Trójka Hultajska”. Dochód z przedstawienia przeznaczono na cele kulturalno-oświatowe 78 pp.

Teatr amatorski w Stow. Łowickich

Kółko Amatorskie w Stow. Łowickich, istniejące od dłuższego czasu, pracuje dość systematycznie i ma za sobą kilka udanych widowisk. Ostatnie przedstawienie

Groźny pożar we wsi Zubelewicze Spłonęły cztery zagrody

Dnia 11 o godz. 21 we wsi Zubelewicze gm. Iachowickiej, przechodzący patrol policyjny zauważył języki ogniste dobywające się z poddasza domu Albina Korzeniowskiego. Policjanci obudzili śpiących Korzeniowskich i przy pomocy sąsiadów zorganizowali akcję ratowniczą w której wzięł udział zaalarmowany posterunek P. P. Mimo energicznej i pełnej poświęcenia się akcji ratunkowej, ogień szybko się rozszerzał. Silny wiatr sprzyjał rozszalałemu żywiołowi i wkrótce zajęły się zabudowania gospodarza Korzeniowskiego, przenosząc obliczając na 50 tysięcy złotych. Pożar ugaszono około godziny 4 w nocy. Przyczyna pożaru nie jest ustalona.

Odpalony konkurent chciał zabić bogdanę

Przed trzema dniami przechodziła leśną drogą do Słonima Krystyna Bałwan, ze wsi Berzeczno. W pewnym momencie wybiegł z lasu mieszkaniec tejże wsi Rodziewicz Antoni, rzucił się na przechodzącą i zarzucił jej na szyję pasek, chcąc ją udusić. Bałwanówna jednak zaczęła się z rozpędu uciekać i zdołała się wyrwać z jego uścisku. Rodziewicz pobiegł za nią i dobył

Samobójstwo po pijanemu

Czarna rozpacz ogarnęła 26 letniego Niemirę Ostapa, mieszkańca wsi Choroszewo, zaczął więc zalewać robaka. Im więcej jednak pił i tracił przytomność, tracił jednocześnie ochotę do życia. Wreszcie przed kilku dniami

Na pomoc przeciwko procesowi Hromady Sowiety wzywają uczonych

Nie oparte na niczem orzeczenie

Sprawa Hromady ciągle jeszcze nie daje spójnej koncepcji czerwonym władzom Moskwy. Dotychczas ograniczali się do zwoływania zebrań robotników, względnie wołsian, którzy „uchwalali” protest przeciwko procesowi Hromady. Uchwały tego rodzaju zapadały nie tylko na Białorusi Sowieckiej, zapadały w centralnej Rosji, na Syberji, na Kaukazie, w kraju Zakaspjskim itd. itd. „Protostawali” przeciwko procesowi Białorusini, Ukraińcy, Tatarzy, Gruzini, ba... naweł Kirgizji. Wszystko to znakomicie świadczy o wartości tych „uchwał” i „protostaw”. Poprostu „odnośny” komisarz zwoływał „schody”, odczytywał odpowiednią deklarację zebrań uchwalali — naturalnie jednogłośnie i sprawa załatwiona.

Czy jesteś członkiem L.O.P.P.

Zapisujcie się na członków Koła Przyjaciół Akademika

Sprawy podatkowe

Jakie podatki należy wpłacić w kwietniu

Ministerstwo Skarbu przypomina płatnikom, że w m-cu kwietniu r. b. przypadają do zapłaty następujące podatki bezpośrednie:

Do 15 kwietnia—wpłata państwowego podatku przemysłowego od obrotu, osiągniętego w ubiegłym miesiącu marcu przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii i przemysłowe I—V kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe oraz przez przedsiębiorstwa sprawozdawcze:

Od 15 kwietnia—wpłata podatku przemysłowego od obrotu za rok 1927 przez wszystkie przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, oraz zajęcia przemysłowe, w wysokości kwot wymienionych w doręczonych nakazach płatniczych.

Do 1 maja—wpłata podatku dochodowego w wysokości połowy tej kwoty, która przypada od wykazanego w zeznaniu dochodu osiągniętego w roku 1927, względnie połowy podatku wymierzonego za poprzedni rok podatkowy, o ile zeznanie o dochodzie nie złożono w terminie.

Nadto płatne są zaległości z tytułu podatku majątkowego oraz podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze z terminem płatności w m-cu kwietniu r. b., tudzież kwoty odroczone i rozłożone na raty z terminem płatności w tymże miesiącu.

Ulgi podatkowe

Dotychczas z ulgi 1% stawki podatku od obrotów hurtowych korzystały tylko przedsiębiorstwa, prowadzące prawidłowe księgi handlowe. Obecnie Min. Skarbu wydało okólnik, rozciągający do pewnego stopnia w poszczególnych uzasadnionych wypadkach, o ile chodzi o wymiar za rok 1927, ulgi 1 proc. stawki podatkowej od obrotów hurtowych także na przedsiębiorstwa nie prowadzące prawidłowych ksiąg handlowych.

Ulga ta może być stosowana do tych przedsiębiorstw, których obroty zostały ustalone przez komisję w wysokości odpowiadającej sumom faktycznie osiągniętego obrotu i pod warunkiem, że właściciele tych przedsię-

Groźne niebezpieczeństwo czyhało na podróźnych linii kolejowej Paryż—Lille

Wielkim szczęściem ludzi jest niezadawanie sobie sprawy z niebezpieczeństw, jakie nam zagrażają na każdym kroku. Wyzywającym przykładem tego jest wiadomość następująca.

Duże i żyzne obszary północno-wschodniego departamentu Francji, przeorane niszczącym plugiem wojny, mogą być, jak się okazuje, terenem nieobliczalnych wprost katastrof. Cołające się armie niemieckie prócz gruzów, pozostawiały za sobą liczne miny, umieszczone przeważnie pod liniami kolejowymi i ważnymi punktami strategicznymi. Ogólną uwagę zwracało, że mimo całkowitego niemal zniszczenia toru kolejowego na linii Paryż—Lille, przejazd kolejowy między Carvin a Libercourt był nieuszkodzony.

Ostatnio prowadzone w tej okolicy roboty ziemne, wykryły straszną tajemnicę. Cały tor kolejowy był podminowany na tym przejeździe jeszcze od czasu wojny. Znalezione szereg metalowych skrzyń, napełnionych ma-

terjalami wybuchowymi, mogącymi w każdej chwili wybuchnąć, detonatorami w skrzyżniach były połączone siecią przewodników, biegnących pod ziemią w stronę, gdzie dawniej były okopy niemieckie.

Dodać należy, że to wszystko tkwiło pod torem jednej z najruchliwszych francuskich linii kolejowych.

Nazawsze pozostanie tajemnicą, dlaczego mina nie eksplodowała. Może uchodzący oddział niemiecki nie zdążył naciśnąć guzika elektrycznego? Może, pomimo pedanterji niemieckiej, była jakaś niedokładność w połączeniu? Może wrzescie „bosze”, uchodząc, umyślnie zostawili tę minę, by, po doprowadzeniu przez zwyciężców linii do jakiegoś takiego porządku, spowodować nie tylko zerwanie toru ale i wiadukt; może liczyli na to, że pierwszy puszczony przez podminowany odcinek pociąg wyłeci również w powietrze? Zawiedli się na szczęście.

Wstępujcie do Związku Strzeleckiego

biorstw wykażą dobre chęci w kierunku udowodnienia hurtowego charakteru prowadzonego handlu, a to np. przez okazanie podręcznych zapiszków, duplikatów, faktów, wyciągów z ksiąg handlowych, klientów lub przez wskazanie większych odbiorców.

Ostateczny termin wnoszenia podań o ulgi wymienione wyznacza się na dzień 15 maja 1928 r.

Równocześnie okólnik zapowiada, że ulgowa stawka i proc. dla przedsiębiorstw hurtowych, nieprowadzących ksiąg, udzielona będzie po raz ostatni, wobec czego w razie niezaprowadzenia prawidłowych ksiąg na rok 1927, należy obliczać zaliczki kwartalne w ustawowej wysokości w stosunku do całej sumy wymierzonego za rok 1927 obrotu.

GIEŁDA

pieniężna i towarowa

DEWIZY: N. Jork 8.90. Zurich 171.83 Londyn 43.53 1/2 Paryż 35 1/4 Praga 26.41 1/2 Tendencja spokojna. Ruble złote — 4.72 Dolary w przywalnym obrocie — 8.90 1/4

Papiery procentowe

50% premjowa 81—77
6% dolarowa 85 1/2
10% „ „ kolejowa 103—104
5% „ „ konwersyjna 66 3/4—67
5% „ „ kolejowa 61 1/2
8% Bank Gosc. Kraj. 94.
8% „ „ Rolsny 94.
4 1/2% ziemskie 55 3/4—56 1/4
8% „ „ miejskie 79 1/4
8% „ „ ziemskie 87.25
5% „ „ miejskie 61.00
4 1/2% „ „ miejskie 57

Złoty polski na giełdach zagranicznych w dn. 12 b. m.
osiągnął za 100 złotych
Gdańsk 57.93—57.53. Berlin 46.67 1/2 — 46.97 1/2 N. Jork 11.25. Zurich 58.20. Londyn 43.53. Praga 37 1/4

Radjoprogram

WARSZAWA fala 1.111.

Sobota 14 kwietnia

12.00. Sygnał czasu, hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie, komunikaty oraz muzyka gramofonowa.
15.00. Komunikaty i nad program.
15.30. Odczyt p. t. „Polska a Francja” — wygl. prof. H. Mościcki.
16.00. Odczyt p. t. „Wycieczki przyrodnicze” — wygl. wizytator K. Czerwiński.
16.25. Nad program i komunikaty.
16.40. Odczyt p. t. „Polityka cen w przedsiębiorstwach komunalnych” — wygl. prof. dr. L. W. Biegieleisen.
17.20. „Radjokronika” — wygl. dr. M. Stępowski.
17.45. Program dla dzieci.
19.05. Komunikat rolniczy.
19.15. Rozmaitości.
19.35. Odczyt p. t. „Piotr Chojnowski” — wygl. red. Z. Debicki.
20.30. „Hr. Luxemburg” — operetka w 3-ach aktach Lehara.
22.00. Sygnał czasu i komunikaty.
22.30. Transmisja muzyki tanecznej.

Niedziela 15 kwietnia

10.15—11.45. Transmisja Nabożeństwa.
12.00. Sygnał czasu, hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie, komunikat lotniczo-meteorologiczny, oraz nadprogram.
12.10. Transmisja z Filharmonji Warszawskiej koncertu, organizowanego przez Wydz. Oświaty i Kultury Magistratu m. st. Warszawy, wespół z Dyrekcją Koncertów Symfonicznych. Wykonawcy: Orkiestra filharmoniczna pod dyr. Józefa Ozimińskiego i prof. Konstanty Neinze. W programie utwory Bethovena.
Część I. 1. Uwertura „Fidelio” — wykona orkiestra, 2. Koncert fortepianowy Es-dur: a) Allegro, b) Adagio un poco moto, c) Rondo — wykona z tow. orkiestry prof. K. Heintze.
Część II. 3. Symfonia 6-ta (dastoralna): a) Radosne uczucia, wywołane przybyciem na łono natury (Allegro ma non troppo); b) Scena nad strumkiem (Andante molto mo-

to); c) Wesole zebranie wieśniaków (Allegro); d) Burza (Allegro), a) Śpiew pasterzy. Uczucie ukojenia po burzy (Allagretto) — wykona orkiestra.
14.00—14.20. Odczyt p. t. „Dlaczego powinniśmy uprawiać fasole, i jak to robić.” — (Dział „Rolnictwo”) — wygl. Wład. Pietrzak.
14.20—14.40. Odczyt p. t. „Co robić wiosną w pasiece” (Dział „Rolnictwo”) — wygl. Kaz. Bojarek.
14.40—15.00. Odczyt p. t. „Najważniejsze wiadomości i wskazania rolnicze” (Dział „Rolnictwo”) — wygl. Szczepan Medrzecki.
15.00—15.15. Komunikat meteorologiczny, oraz nadprogram.
15.15. Transmisja z Filharmonji Warsz. festiwalu muzyki czeskiej. Wykonawcy: orkiestra filharmoniczna pod dyr. dra Jarosława Krupki i Jan Herman (fort.).
Część I. 1. Antoni Dvorak: Uwertura „Karnawał” — wykona orkiestra. 2. Vitezslav Novak: Koncert fortepianowy D-dur — wykona z tow. ork. p. J. Herman.
Część II. 3. Józef Suk: Symfonia — wykona orkiestra.
17.20—17.40. Rozmaitości.
17.40—19.10. Przerwa.
19.10—19.35. „Nasi sąsiedzi, bliżsi i dalsi” z cyklu odczytów popularnych „Wszystko dla wszystkich” — odcz. p. t. „Rumunia” — wygl. prof. Czekalski.
19.35—20.00. Odczyt p. t. „Dyplomacja polska w przeszłości” — odczyt III-ci wygl. prof. Henryk Mościcki.
20.00 — 20.25. „Chiny — ich przeszłość i teraźniejszość” odczyt III-ci p. t. „Przeszłość Chin” — wygl. prof. Bohdan Rychter.
20.30. Koncert wspólny ze stacją Wjano.
22.00—22.05. Sygnał czasu i komunikat lotniczo-meteorologiczny.
22.05—22.20. Komunikat RRT.
22.20—22.30. Komunikaty polityczne, sportowe, oraz nadprogram.
22.30—23.30. Transmisja muzyki tanecznej.

J. LIESEL

GODZINY ŁEZ

POWIEŚĆ

Ciąg dalszy

Przyszła chwila zemsty.
Tysiące rąk wyciągały się po nią.
Przybiegli żołnierze, by poprowadzić ją na śledztwo, nie pomagali ślepe wystrzaly w powietrze, obnażone palasze.

Co chwila dopadał ktoś do niej i wymierzał cios. Twarz zalała się krwią. Suknia podarta zwiśla w strzępach. Włosy czarna fala spływały po rozziarnionych plecach. Na Funduklejskiej kobieta jakas przez kordon eskortujących żołnierzy, z okrzykiem dzikiej zemsty, rzuciła się na nią, wylala ręce we włosy i razem ze skórą zaczęła je pękami wyrwać.

Juljan z obrzydzeniem patrzył na tę scenę; w osupieniu wprowadzają go te okropne samosady. Szedł z doktorem. Zwrócił ich uwagę człowiek śmiertelnie blady, wpatrzony w katowaną Rozę. Świętozrecki poznał w nim komisarza, który go zaaresztował. Powoli podszedł do niego wsunął mu rękę pod ramię i starał się wyprowadzić z oszalałego tłumy.

— Uchodźmy stąd, przerażona twarz pańska powie tym ludziom, kto jesteście.

Silbersztejn nie poznał Juljana, a'e zato odrzuł przypomniał sobie doktora Różyckiego, który teraz do nich podchodził.

Oszalała Julka! Dlaczego ratujesz człowieka, który zrujnował życie twoje, gdyby cię nie wywalił, pani Mar, się tyłaby napewno.

13)

— Cóż z tego? teraz jest bezbronny — bezbronny wydać w ręce motlochka ja nie umiem.
Różycki szorstko odechnął komisarza:
— Idź pan do diabła i ukrzyżuj się dobrze, nie włączaj się po ulicach w tak gorący czas.
Silbersztejn odszedł w kierunku ogrodu Mikolajewskiego. Przeprowadzają go zamysłone oczy Juljana; doktor ze złością patrzył na przyjaciela.
— Głupcze! śmieje się w kulak z ciebie ten podły tchórz, nie zrozumiał coś mu uczyni; nie moje pojąć Chrystusowej dobroci, on co ma mocno wszczępione prawo zemsty „zab za zab i oko za oko”.

W Kijowie żyło się jak na wulkanie w przeciągu kilka tygodni przeżyło miasto cztery oblężenia. Nareszcie zdawało się, iż utrwaliła się władza wojsk denikinowskich. Powrót jednak do Polski był niemożliwy. Dwanasta armia bolszewicka odcinała wszystkie bezwzględnie stacje. Świętozrecki obawiał się z dzieckiem puszcząć w podróz. Dotwał tak do pierwszych dni grudnia. Nieoczekiwana panika spadła na miasto. Uciekali w popłochu ochotnicze wojska. Wyjeżdżali urzędy.

Świętozrecki opuścił miasto z konsulem polskim.
Cztery dni i trzy noce stały wagony bez lokomotywy na stacji towarowej. Nie pomagaly starania, prosby. Pomogły ruble, zebrane z pośród uciekających. Złożono bardzo znaczną sumę i ta łapówka magicznie rozplątała trudności. Parowóz znalazł się. Bolszewicy z za Dniepru przytulił pociskami, starając się zniszczyć przedewszystkiem stację towarową, by przeszkodzić ewakuacji. Luną świecy pożary w miescie. Oddziały Osietynów rabowały sklepy,

mordując Żydów. Trzask salw karabinowych, przytłumione jęki i krzyki dochodziły uszu odjeżdżających.
Powoli zółwim krokiem ruszył długi pociąg. Zatrzymywał się często. Napotymano po drodze tysiące osób, które piechotą uchodziły w panicznym strachu przed bolszewikami, wołając rozdzierającym głosem o ratunek, błagali by ich nie zostawiać na pastwę ścigających. Świętozrecki był komendantem wagonu, przyjął ich już tak wiele, że ludzie nie mieli czym oddychać.

Uczniowie — skauci stanowili ochronę pociągu. Wzruszająca była odwaga i wytrwałość tych chłopaków; uzbrojeni w karabiny i rewolwery trzymali wienie straż na lokomotywie, zmieniając się co kilka godzin. Srożył się tegi mróz.

Za Bojarką pociąg stanął. Zawezwano wszystkich podróźnych prócz dzieci i słabszych kobiet do oczyszczenia toru. Noc zimowa rozjaśniła luną od płonących wagonów; poprzedni pociąg został wysadzony w powietrze przez bolszewików podłożoną miną. Od Koziatyna bowiem wpadły luźne bandy, niszcząc tor. W panicznym pośpiechu odciganano płonące resztki wagonów. Przenoszono rannych. Po kilku godzinach nadzłudzkiej pracy pociąg ruszył dalej.
Była to iscie krzyżowa droga.
Marli w tej podróży starcy, kanały z wycieńczenia dzieci. Wtedy pociąg zatrzymywał się w lesie. Kopano mogile. Zawinięte w przeczciardo, zwłoki składano do zmarniętej ziemi. Zmarłego rodacy zęgnali pieśnią nabożną, echo niesło ją ponad zaśnięte drzewa.
Wyżłobiony krzyż na sosnie, data i nazwisko, zostawały, jako jedyny ślad po wygnaniu w obcym lesie.

(d. c. n.)